

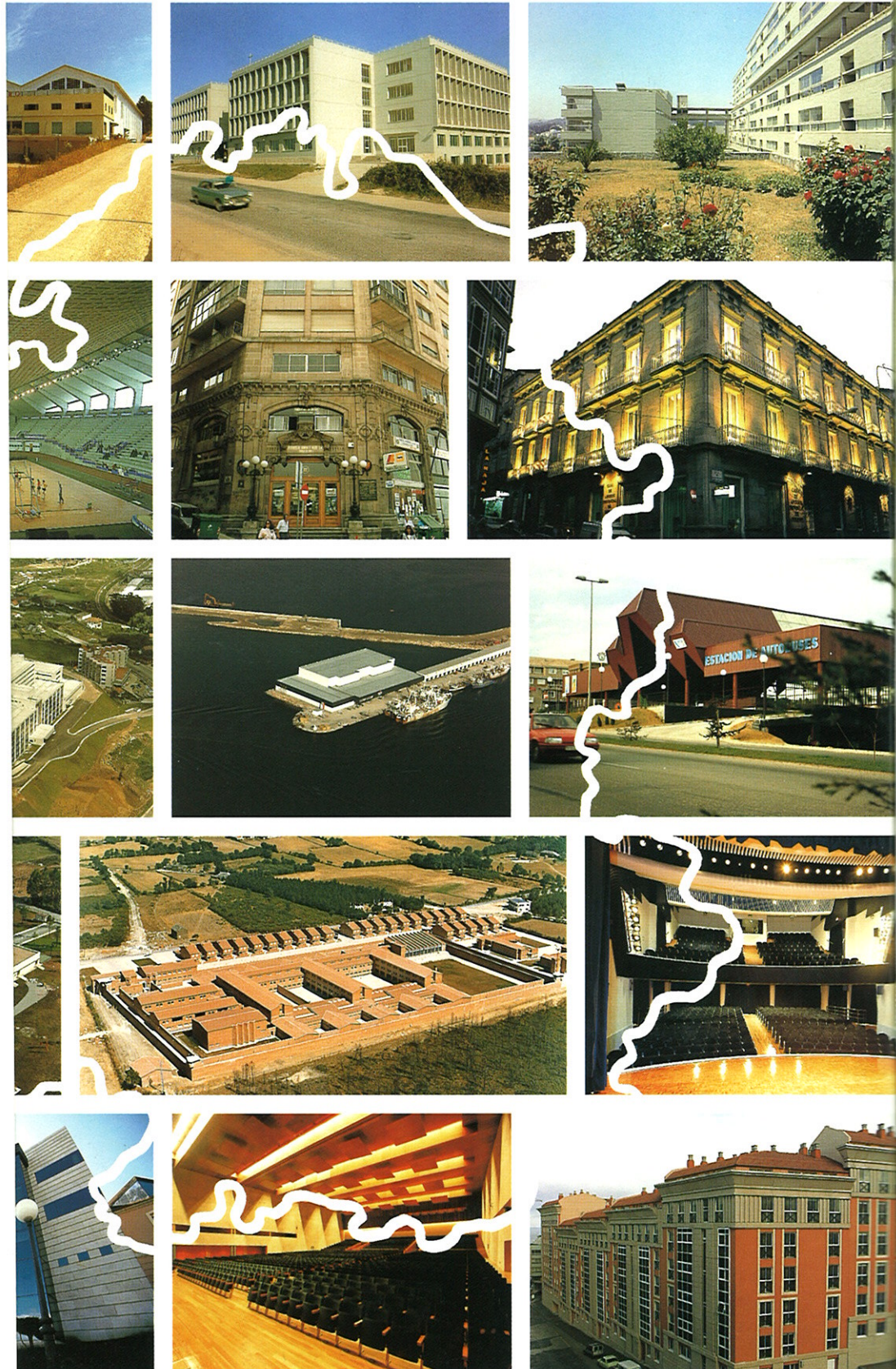

os con Galicia

ÍNDICE OBRADOIRO 25

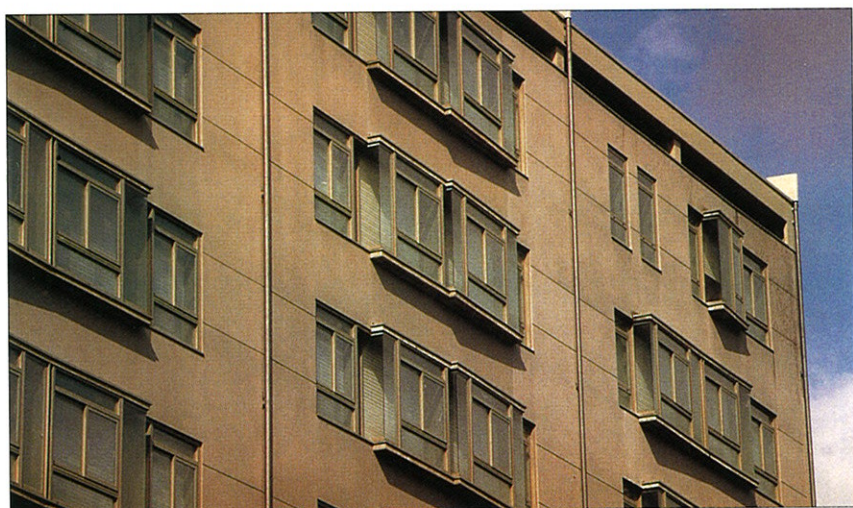
Revista de Arquitectura
Colexio de Arquitectos de Galicia

EDITORIAL	2
MONOGRAFIA: OPERA PRIMA	
Teoría da araña de auga Manuel Rivas	4
Buscando a Godot. Paco Pestana	5
Arquitectos novos, clientes novos, casas novas... Plácido Lizancos Mora	6
Os arquitectos novos Andrés Fernandes-Albalat Lois	10
Carta ós arquitectos de mañá Richard Neutra	11
Vivenda unifamiliar Xosé Manuel Rosales Noves	14
Vivenda unifamiliar Gonzalo Cano Pintos	20
Vivenda unifamiliar Carlos Quintáns Eiras, Cristobal Crespo González	26
Vivenda unifamiliar José Ventura Real	32
Vivenda unifamiliar Jorge Salvador Fernández	36
Vivenda unifamiliar José Bernardo Távora	40
Vivenda unifamiliar J. M. Búa Gil, X. A. Franco Rabuñal, V. Pintos Santiago	46
Casa Rego Xan Casabella López	50
Pequena vivenda para fin de semana Enrique Seoane Prado	54
Vivenda unifamiliar Xosé M. Vázquez Rodríguez	58
Vivenda unifamiliar illada Giuseppe Agata Giannocari, Sonia Facchin	60
Edificio de vivendas e locais comerciais Jesús Irisarri Castro, Guadalupe Piñeira Manso	64
Edificio de vivendas de protección oficial Cándido López, María Carreiro	70
Centro social de día para a Cruz Vermella Ignacio Alonso Velasco, José Manuel Alonso Velasco, Ricardo Beltran Pedreira, Javier Álvarez Pablos	74
Reforma de local comercial Mario di Felice Vázquez, Carlos di Felice Vázquez	76
Establecemento para servizos infográficos Xosé Ramón Estévez Rodríguez	82
Edificio de oficinas Carlos M. Muñoz Fontenla, Luis W. Muñoz Fontenla	84
Centro de rehabilitación e edificio administrativo Tomás López Lamas, Francisco Otero Méndez	88
Xoiería Cortizo Fernando Agrasar Quiroga	92
Centro de educación primaria e infantil Xesús Álvarez Flórez	94
Centro para xuntanzas veciñais Manuel E. López Vázquez, Manuel Pena Rodríguez	98
Casa da Cultura Pedro R. Iglesias Pereira, Joaquín Fernández Madrid	100
Pavillón para exposicións permanentes José Luis Basanta Cillero, Angel Francisco Velando Rodríguez	104
Duas actuacións de "O Cerne da Deboura" Salvador Fraga Rivas	108
Escaleras urbanas e bolsa de traballo Salvador Fraga Rivas	110
Acondicionamento de vivenda para escola-taller Jaime Rodríguez Abilleira, José Manuel Peña Serna	114
Nova sede da sección regional do norte da asociación de Arquitectos Portugueses María Helena Rentê, José Carlos Portugal, Tiago Falcão	118
Nova sé da delegación do COAG en Lugo Mercé Berengüé, Miguel Roldán Andrade, José Ignacio López de Rego, Alberte González Rodríguez	124
A orixe urbanística na cidade da Coruña (II) Xosé Lois Martínez Suárez	128
CONCURSOS	138

Dragados

1945 / 1995

OBRADOIRO
70

EDIFICIO DE VIVENDAS DE PROTECCIÓN OFICIAL

Arquitectos: **Cándido López e María Carreiro**
Aparellador: **Eduardo González**
Xefe da obra: **Salvador Alonso**
Promotor: **Xunta de Galicia, Instituto Galego da Vivenda**
Estructura: **CYR Galicia**
Constructor: **Construcciones Fontela**
Data do proxecto: **Outubro 1992**
Remate da obra: **Xaneiro 1996**
Situación: **Polígono de Esteiro, Ferrol**
Fotografías: **Xurxo Lobato**

O concurso EUROPAN 2 presentouse co tema: "Habitar a cidade, recualificación de zonas urbanas". Baixo este epígrafe englobábanse situacións tan dispares que ían dende as propostas para a renovación de vellos barrios residenciais a outras encamiñadas á expansión urbana en terreos vacantes.

Participamos neste concurso cun proxecto para a Plaza del Árbol, en Valencia. Este proxecto foi seleccionado como finalista.

Posteriormente, como consecuencia deste resultado o IGVS encargounos este proxecto, a situar nunha parcela diferente á que fora obxecto do concurso de EUROPAN en Ferrol.

Habitar. Soñar. Vivir
Un espacio. Planos que se cruzan.
Aire apreixado.
O espacio, lugar xeométrico sentido.

¿Un espacio?. Transfórmase
¿Un espacio.....?
¿Arquitectura.....?

Pensar. Sentir. Vivir.

O home. Un home.
Unha casa, unha morada, un fogar, un lugar

¿Arquitectura.....?

A vivenda social, cunhas superficies mínimas no seu deseño, pero cun programa que ha respotar a plantexamentos convencionais, ofrece dificultades para incorporar formas e dimensións espaciais que transcendan da súa mera condición de "piso". Tamén traballar nunha mazá condiciona o proxecto xa que obriga a dar un tratamento unitario a fachadas con orientacións e vistas distintas: non só a visión do edificio -a súa imaxe- é importante. Éo tamén a visión dende el. E aquí, neste lugar, o mar está preto e o horizonte permítenos ir máis aló dos nosos límites.

E o patio. O patio, lugar de relación e de xogo. Lugar de acougo.

As árbores tan veciñas e o mar. Recuperar o mar para o barrio, para as rúas que non o poderían ver. Un patio aberto a un mar cribado polas follas verdes dos plátanos. Quizais alguén recorde de onde ven e o asfalto non sexa tan mesto.

Estas premisas eran en realidade as consecuencias que queríamos acadar: unha vivenda para o cliente anónimo, que eramos nosoutros, nunha envoltura para nosoutros, cidadáns.

Lembramos as ensinanzas de Kahn e a súa xerarquía de espazos. Espacios servidos y espacios servidores. Uns forman o frente á rúa, os outros miran cara ó patio.

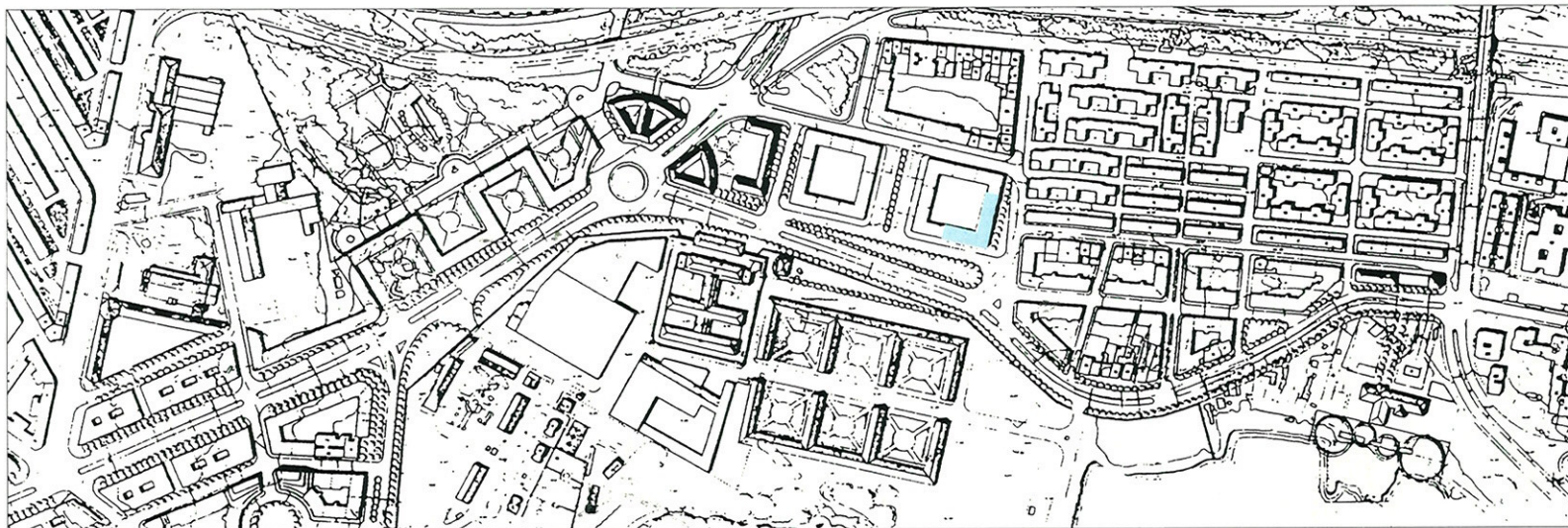
Cara á rúa un único oco define cada unha das vivendas; nel unha caixa de cristal e de formigón sepárase da fábrica e móvese buscando o mar por riba dos tellados e da propia rúa. Dentro da casa este oco enlaza as estancias que poden ser unha ou poden ser máis.

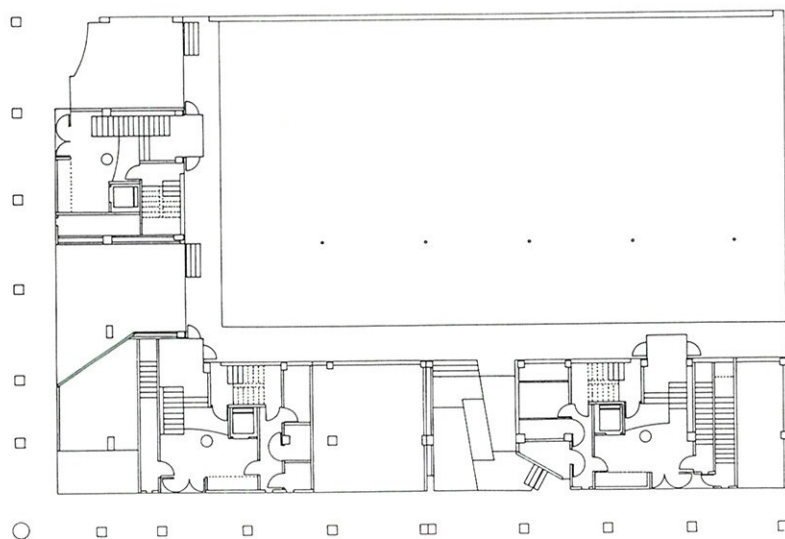
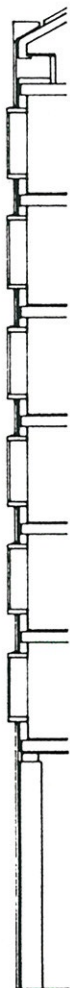
Esas pezas que miran cara ó patio quedan contidas nos seus propios límites, con ventás na cociña e no cuarto e un oco formado por un vidro moldeado e lamas de cristal no tendal.

Estudiouse o deseño da peza formada pola cociña-comedor-tendal, para poder obter unha zona de comer que se protexa e protexa a visión da área estricte de cociñar, pero que non corte a transparencia visual dende o vestíbulo cara ó patio. O espacio percíbese en eixos diagonais que non limitan, senón que se prolongan noutras estancias e no exterior.

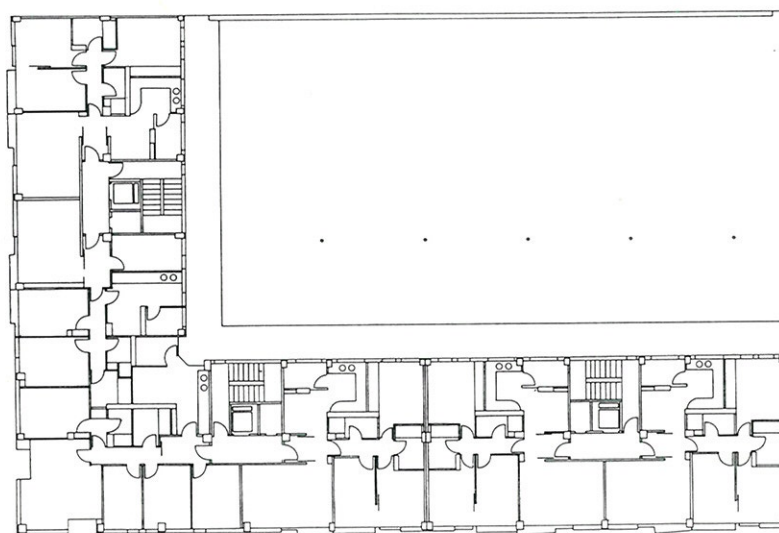
A esquina, elemento singular, enlace entre dúas direccións, acolle as vivendas de meirande superficie. Nesta os ocos recuperan o plano de fachada, incluso afundíndose e fendéndose..., mais seguen a ollar e buscar.

A cor do edificio quer ser unha, única, que se perda na retina; sen contrastes.

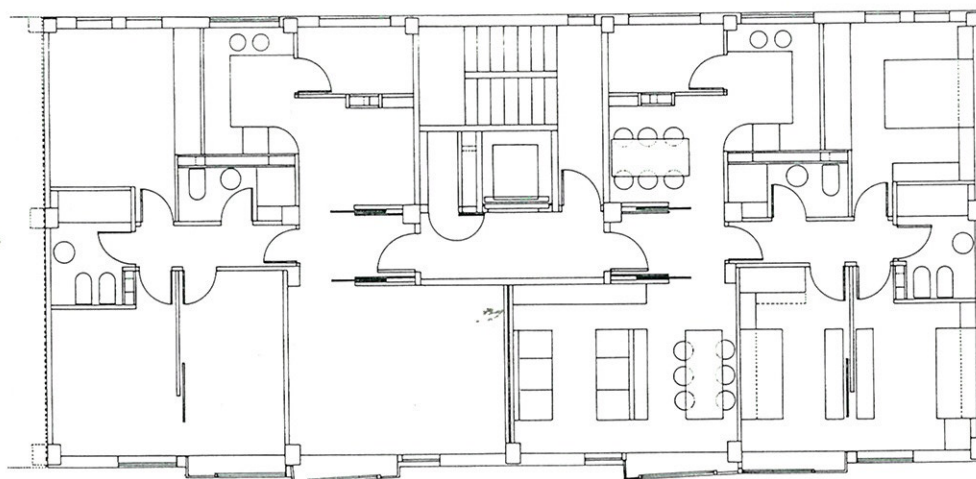

PLANTA BAIXA

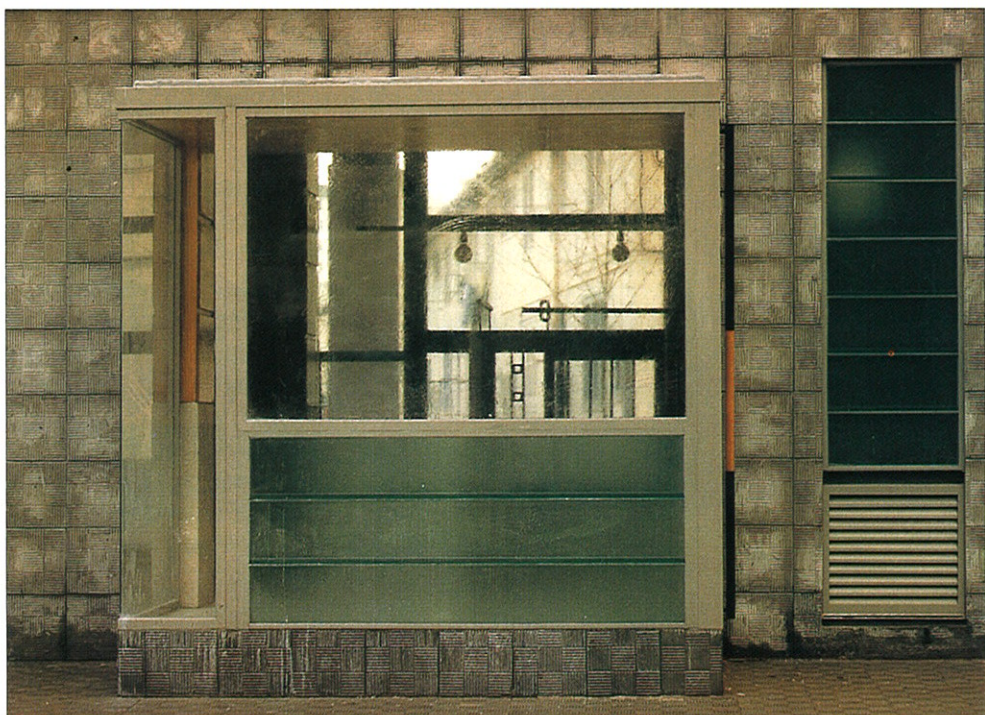

PLANTA TIPO

DETALLE PLANTA TIPO

Instalaciones edificio de la Policía Autonómica

Cabinas para ducha, vestuarios y armarios.

En Cumprimento dos artigos 21 e 24 da Lei de Prensa e Imprenta, o Consello de Redacción de OBRADOIRO pon en coñecemento dos lectores os seguintes datos:

Director:

Xosé Manuel Rey Pichel
Decano do C. O. A. G.

Consello de Redacción:

Xosé Lois Martínez Suárez
Xan Casabella López
Plácido Lizancos Mora
Xan Manuel Doce Porto
Manuel Rivas Barros

Redacción gráfica:

Xurxo S. Lobato/Voz Noticias

Correspondentes e Colaboradores:

Andrés Fernández-Albalat Lois, A Coruña.
José González-Cebrián Tello, A Coruña.
Carlos Almuiña Díaz, Santiago de Compostela.
Salvador Fraga Rivas, Vigo.
César Portela Fernández-Jardón, Pontevedra.
Santiago Catalán Tobía, Lugo.
Manuel Vecoña Pérez, Ourense.
Jacinto Rodríguez, Porto.
Roberto Segre.

Grafismo:

P. A. Estévez

Revisión Lingüística:

Plácido Lizancos Santos
María dos Anxos Martínez Suárez

Redacción:

Rúa de Xoana de Vega, 10-bis/10º
15.003 A CORUNA
Teléfono 981. 22.87.94/29.54.59
Telefax 981. 22.87.94

Propiedade:

Colexio de Arquitectos de Galicia
Casa da Conga
Praza da Quintana, s/n
15.704 SANTIAGO DE COMPOSTELA
Teléfono 981.58.01.00
Telefax 981.56.16.55/8

Fotomecánica:

MACROM

Impresión:

ALVA Gráfica, S.L.

I.S.S.N.: 0211-6065

Dep. Legal: C-1.219/83

Xaneiro, 1996

Os criterios expostos nos diversos artigos deste número son da exclusiva responsabilidade dos seus autores e non reflexan necesariamente os que poidan te-lo Consello de Redacción da Revista ou o COAG, OBRADOIRO autoriza a reprodución total ou parcial dos seus textos e orixinais gráficos sempre e cando se cite a súa procedencia e se lle envíe ó Consello de Redacción un exemplar da publicación na que apareza dita reprodución.

O CONSELLO DE REDACCIÓN RESÉRVASE O DEREITO DE PUBLICAR CALQUERA ORIXINAL FORA ESTE SOLICITADO OU NON.

Precio do exemplar:

2.500 pts. (IVE incluído)

Portada: Reforma de local comercial. A Coruña.
Fotografía: Leopoldo Alonso Lamberti

CONTIDO

MONOGRAFIA: OPERA PRIMA

Teoría da araña de auga
Manuel Rivas

Buscando a Godot.
Paco Pestana

Arquitectos novos, clientes novos, casas novas...
Plácido Lizancos Mora

Os arquitectos novos
Andrés Fernandes-Albalat Lois

Carta ós arquitectos de mañá
Richard Neutra

Vivenda unifamiliar
Xosé Manuel Rosales Noves

Vivenda unifamiliar
Gonzalo Cano Pintos

Vivenda unifamiliar
Carlos Quintáns Eiras, Cristobal Crespo González

Vivenda unifamiliar
José Ventura Real

Vivenda unifamiliar
Jorge Salvador Fernández

Vivenda unifamiliar
José Bernardo Távora

Vivenda unifamiliar
J. M. Búa Gil, X. A. Franco Rabuñal, V. Pintos Santiago

Casa Rego
Xan Casabella López

Pequena vivenda para fin de semana
Enrique Seoane Prado

Vivenda unifamiliar
Xosé M. Vázquez Rodríguez

Vivenda unifamiliar illada
Giuseppe Agata Giannocari, Sonia Facchin

Edificio de vivendas e locais comerciais
Jesús Irisarri Castro, Guadalupe Piñeira Manso

Edificio de vivendas de protección oficial
Cándido López, María Carreiro

Centro social de día para a Cruz Vermella
Ignacio Alonso Velasco, José Manuel Alonso Velasco, Ricardo Beltran Pedreira, Javier Álvarez Pablos

Reforma de local comercial
Mario di Felice Vázquez, Carlos di Felice Vázquez

Establecemento para servizos infográficos
Xosé Ramón Estévez Rodríguez

Edificio de oficinas
Carlos M. Muñoz Fontenla, Luis W. Muñoz Fontenla

Centro de rehabilitación e edificio administrativo
Tomás López Lamas, Francisco Otero Méndez

Xoiería Cortizo
Fernando Agrasar Quiroga

Centro de educación primaria e infantil
Xesús Álvarez Flórez

Centro para xuntanzas veciñais
Manuel E. López Vázquez, Manuel Pena Rodríguez

Casa da Cultura
Pedro R. Iglesias Pereira, Joaquín Fernández Madrid

Pavillón para exposicións permanentes
José Luis Basanta Cillero, Angel Francisco Velando Rodríguez

Duas actuacións de "O Cerne da Deboura"

Escaleiras urbanas e bolsa de traballo
Salvador Fraga Rivas

Acondicionamento de vivenda para escola-taller
Jaime Rodríguez Abilleira, José Manuel Peña Serna

Nova sede da sección regional do norte da asociación de Arquitectos Portugueses
María Helena Rente, José Carlos Portugal, Tiago Falcão

Nova sé da delegación do COAG en Lugo
Mercé Berengüé, Miguel Roldán Andrade, José Ignacio López de Rego, Alberte González Rodríguez

A orixe urbanística na cidade da Coruña (II)
Xosé Lois Martínez Suárez

COLEXIO
OFICIAL
ARQUITECTOS
GALICIA
C. O. A. G.

